

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς και άλλες διατάξεις»

I. Γενικά

Με το φερόμενο προς ψήφιση Νοσχ επιδιώκεται η ενίσχυση του υπό ευρεία έννοια αγορανομικού ελέγχου.

Προς τον σκοπό αυτό:

1. Τμήματα της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Εμπορίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, τα οποία ασκούν συναφείς προς την ως άνω διοικητική λειτουργία αρμοδιότητες, συγκροτούνται σε «ενιαίο διοικητικό τομέα» (βλ. άρθρο 53 παρ. 1 του Π.Δ. 63/2005, «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», Α' 98), υπό τον τίτλο «Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς» (άρθρο 1 παρ. 1 Νοσχ, εφεξής: «Υπηρεσία»).

Του υπό σύσταση «ενιαίου διοικητικού τομέα» προΐσταται μετακλητός Ειδικός Γραμματέας με βαθμό 2ο της κατηγορίας των ειδικών θέσεων (άρθρο 1 παρ. 2 Νοσχ, πρβλ. άρθρο 53 παρ. 1 του Π.Δ. 63/2005).

2. Καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι ελεγκτικές αρμοδιότητες των υπαλλήλων της «Υπηρεσίας» (άρθρα 4 και 6 Νοσχ).

3. Προβλέπεται η επιβολή προστίμου σε όποιον δεν γνωστοποιεί τα στοιχεία που ζητούνται ή παρεμποδίζει τον επιχειρούμενο από τους υπαλλήλους της «Υπηρεσίας» έλεγχο, και τάσσεται σύντομη προθεσμία διοικητικής προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Ανάπτυξης κατά της σχετικής πράξης, καθώς και σύντομη προθεσμία απόφασης του Υπουργού επί της προσφυγής (άρθρο 5 Νοσχ).

4. Ανάγεται σε πειθαρχικό παράπτωμα η εκ μέρους οποιουδήποτε διοικητικού οργάνου παράβαση της θεσμοθετούμενης για όλες τις δημόσιες υπη-

2

ρεσίες υποχρέωσης συνδρομής στο έργο της «Υπηρεσίας» (άρθρο 6 παρ. 3 Νσχ).

5. Για τη στελέχωση της «Υπηρεσίας» συνιστώνται οργανικές θέσεις στο Υπουργείο Ανάπτυξης (άρθρο 13 παρ. 1 Νσχ), οι οποίες πληρούνται με απόσπαση, μετακίνηση και μετάταξη υπαλλήλων όλων των κλάδων εκ των υπηρετούντων στο εν λόγω Υπουργείο (άρθρο 14 παρ. 1 α' Νσχ) ή με απόσπαση, μετάταξη ή μεταφορά υπαλλήλων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, 14 παρ. 1 β' Νσχ) ή με διορισμό, κατά τις κείμενες διατάξεις, ειδικού επιστημονικού προσωπικού (άρθρα 13 παρ. 2, 14 παρ. 1 γ') Νσχ), κατ' αναλογική εφαρμογή του άρθρου 1 περ. 9 Α.α της παρ. 9 και της 11 του Ν. 2343/1995, ή με διορισμό, μετά από επιτυχία σε γραπτό διαγωνισμό που διενεργείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 14 παρ. 1 δ' Νσχ.) Κατά την πρώτη εφαρμογή της ως άνω δ' περίπτωσης, η πλήρωση των θέσεων γίνεται με προφορική συνέντευξη υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ (άρθρο 14 παρ. 6 Νσχ).

6. Ορίζεται, κατά το πρότυπο της ρύθμισης του άρθρου 30 παρ. 21 του Ν. 3296/2004 (Α' 253) για τον Ειδικό Γραμματέα που προΐσταται της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και για το προσωπικό της, ότι ο Ειδικός Γραμματέας και το προσωπικό της «Υπηρεσίας» δεν δίδονται ούτε ενάγονται, υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπει η σχετική ρύθμιση, για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους (άρθρο 18 Νσχ).

7. Προβλέπεται δυνατότητα της «Υπηρεσίας» να συνάπτει σύμβαση συνεργασίας με ιδιώτη, με την οποία δεν εκχωρούνται αρμοδιότητές της, αλλά απλώς υποβοηθείται η άσκησή τους (άρθρο 20 Νσχ), (πρβλ. ΣτΕ Ολ 1934/1998, ΝοΒ 1999, σελ. 502).

II. Παρατηρήσεις επί άρθρων του Νσχ

1. Επί του άρθρου 4

Με τις διατάξεις της περίπτωσης α' του άρθρου 4 ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι ελεγκτές της «Υπηρεσίας» κατά την άσκηση των καθηκόντων τους έχουν πρόσβαση και λαμβάνουν οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή σχετίζεται με την άσκηση του έργου τους. Ορίζεται, εν συνεχεία, ότι «δεν επιτρέπεται να αφαιρούν ή να κατάσχουν τα βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ, π.δ. 186/1992 όπως ισχύει), αλλά να λαμβάνουν αντίγραφα των στοιχείων αυτών».

Δεν προκύπτει σαφώς, εν προκειμένω, αν υφίσταται η δυνατότητα λήψης

από τους ελεγκτές αντιγράφων και των βιβλίων που προβλέπονται από τον ΚΒΣ.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι, συμφώνως προς την παράγραφο 3 σε συνδυασμό με την παράγραφο 5 του άρθρου 36 του ΚΒΣ, σε περίπτωση που, κατά τον φορολογικό έλεγχο, διαπιστωθεί η ύπαρξη ανεπίσημων βιβλίων, εγγράφων και λοιπών στοιχείων, πέραν των βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται με βάση τις διατάξεις του ΚΒΣ, αυτά μπορούν να κατασχεθούν από τους διενεργούντες φορολογικό έλεγχο. Δεν προκύπτει σαφώς, εν προκειμένω, αν οι ελεγκτές της «Υπηρεσίας» θα έχουν εξίσου δικαίωμα να κατασχουν τα ανωτέρω «ανεπίσημα» βιβλία και στοιχεία σε περίπτωση ανεύρεσής τους ή αν θα περιορίζονται στη λήψη αντιγράφου τους.

2. Επί του άρθρου 5

Κατά τη διάταξη της παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου, «σε περίπτωση άρνησης προσκόμισης και γνωστοποίησης των στοιχείων που ζητούνται ή παρεμπόδισης κατά την άσκηση των καθηκόντων του άρθρου 4, με οποιονδήποτε τρόπο, των εντεταλμένων για τον έλεγχο υπαλλήλων, επιβάλλεται, πέραν των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και ιδίως τον Αγορανομικό Κώδικα, διοικητικό πρόστιμο [...]».

Επισημαίνεται ότι, κατά γενική αρχή και του διοικητικού δικαίου (ΣΤΕ 2253/2002 επτ., ΝοΒ 2003, σελ. 920), αλλά και του κοινοτικού δικαίου (ΔΕΚ Aalborg Portland A/S κατά Επιτροπής, C-204/00 P, 2004/C-59/01), δεν επιτρέπεται η επιβολή περισσότερων (διοικητικών) κυρώσεων για την ίδια συμπεριφορά.

Θα ήταν σκόπιμη η αναδιατύπωση της προς ψήφιση διάταξης, κατά το πρότυπο του νέου άρθρου 13α παρ. 2 που προστέθηκε στον Ν. 2251/1994 «Προστασία των καταναλωτών» με το άρθρο 17 του Ν. 3587/2007 (Α' 152), ως εξής: «Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα, του Αγορανομικού Κώδικα και διατάξεων άλλων ειδικών νομοθετημάτων, σε περίπτωση άρνησης προσκόμισης και γνωστοποίησης των στοιχείων που ζητούνται ή παρεμπόδισης κατά την άσκηση των καθηκόντων του άρθρου 4, με οποιονδήποτε τρόπο, των εντεταλμένων για τον έλεγχο υπαλλήλων, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο[...]».

Εξ άλλου, με την παρ. 6 του προτεινόμενου άρθρου τίθεται ως προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφυγής ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου κατά της πράξης επιβολής προστίμου, η καταβολή στην αρμόδια ΔΟΥ ποσού ίσου με το είκοσι τοις εκατό (20%) του επιβαλλόμενου προστίμου.

Επισημαίνεται ότι παραδεκτώς θα ζητηθεί προσωρινή δικαστική προστα-

σία, με τη μορφή της αναστολής εκτέλεσης της προσβαλλόμενης με προσφυγή πράξης επιβολής της κύρωσης (άρθρα 200 επ. του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας) και ως προς το ανωτέρω ποσοστό του προστίμου (ΣτΕ ΕπΑν 797/2007, 112/2006, 470/2004, 956/2003 κ.ά.).

3. Επί του άρθρου 14 παρ. 1

Εκ παραδρομής αναγράφεται στην περίπτωση γ) της εν λόγω διάταξης ότι η «Υπηρεσία» στελεχώνεται «Με διορισμό, κατά τις κείμενες διατάξεις, του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της παραγράφου 3 του άρθρου 13 [...]», αντί του ορθού «[...] της παραγράφου 2 του άρθρου 13 [...]».

Περαιτέρω, κατά την περίπτωση δ) της ανωτέρω διάταξης, η «Υπηρεσία» στελεχώνεται «Με διορισμό, μετά από επιτυχία σε γραπτό διαγωνισμό που διενεργείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, υπαλλήλων, διαφόρων κατηγοριών και κλάδων, με εμπειρία και εξειδίκευση σε ελεγκτικά αντικείμενα» αρμοδιότητάς της.

Θα ήταν ίσως χρήσιμη ρητή μνεία των κειμένων διατάξεων, όπως και στην περίπτωση γ) του προς ψήφιση.

4. Επί του άρθρου 18

Κατά το προτεινόμενο άρθρο, ο Ειδικός Γραμματέας και το προσωπικό της «Υπηρεσίας» δίδονται ή ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους μόνον αν, μεταξύ άλλων, «παραβίασαν το απόρρητο πληροφοριών και στοιχείων, που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή παρέβησαν το καθήκον εχεμύθειας, στο οποίο υποχρεούνται οι υπηρετούντες» στην «Υπηρεσία».

Υπό το φως της διάταξης της περίπτωσης α) του προς ψήφιση άρθρου 4, κατά την οποία, οι ελεγκτές της «Υπηρεσίας» έχουν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, πρόσβαση και λαμβάνουν οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή σχετίζεται με την άσκηση του έργου τους, «ύστερα από σχετική υπηρεσιακή εντολή, χωρίς να υπόκεινται στους περιορισμούς της νομοθεσίας περί φορολογικού, τραπεζικού, χρηματιστηριακού και επιχειρηματικού απορρήτου [...]», θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να αναδιατυπωθεί το προαναφερόμενο χωρίο της προτεινόμενης διάταξης του άρθρου 18, ως εξής: «Ο Ειδικός Γραμματέας και το προσωπικό της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς δεν δίδονται και δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός αν ενήργησαν εκ δόλου ή παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4 α), ή παρέβησαν το καθήκον εχεμύ-

θειας του άρθρου 26 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.».

5. Επί του άρθρου 21 παρ. 1

Κατά την προτεινόμενη διάταξη, η προανάκριση ή η ανάκριση για τις υποθέσεις της «Υπηρεσίας» «περατώνεται μέσα στο χρονικό διάστημα που ορίζεται από τις διατάξεις του Ν. 3160/2003 (ΦΕΚ 165 Α΄)».

Επισημαίνεται ότι, ως προς τη διάρκεια της προανάκρισης, με το άρθρο 11 του Ν. 3160/2003 προστέθηκε παράγραφος 4 στο άρθρο 243 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Π.Δ. 258/1986, Α΄ 121), ενώ ως προς τη διάρκεια της ανάκρισης δεν περιέχει διάταξη ο Ν. 3160/2003, αλλά ο Ν. 2721/1999 (Α΄ 112), με το άρθρο 18 παρ. 4 του οποίου προστίθεται παράγραφος 4 στο άρθρο 248, επίσης του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Θα ήταν, συνεπώς, ακριβέστερη η απευθείας παραπομπή στις διατάξεις των άρθρων 243 και 248 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2008

Οι Εισηγητές
Ανδρέας Κούνδουρος
Γιώργος Φωτόπουλος
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσομπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών